Súd:	Okresný súd Humenné
Spisová značka:	8P/290/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8321200318
Dátum vydania rozhodnutia:	15. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ľubov Vargová
ECLI:	ECLI:SK:OSHE:2022:8321200318.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. A. J., R.. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, pracovisko Medzilaborce, za účasti rodičov S. J., R.. XX.XX.XXXX, bytom P. X, K. a O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. H. XXX/XX, K. a za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné, o návrhu Ž. J., R.. XX.XX.XXXX, bytom A.P. H. XX, K., na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 28.01.2021 bol súdu doručený návrh na zverenie maloletého A. J. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke.

2. Návrh odôvodnila tým, že maloletý A. bol zverený do Centra pre deti a rodiny v T.. Pozná ho od narodenia a má záujem poskytovať mu starostlivosť. Vie, že maloletý má zdravotné problémy. Jeho rodičia súhlasia s tým, aby bol zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Kolízny opatrovník doručil súdu písomnú správu zo dňa 27.01.2022, z obsahu ktorej vyplýva, že dňa 26.01.2021 bol vykonaný na úrade osobný pohovor s navrhovateľkou a dňa 27.01.2022 úrad zrealizoval terénnu sociálnu prácu v rodine Ž. J. na adrese jej trvalého pobytu na ulici A. H. XXX/XX v K.. Pohovorom na úrade a šetrením v domácnosti u Ž. J. bolo zistené, že je slobodná. Má maloletú dcéru, Q. J., R..XX.XX.XXXX, ktorej sama zabezpečuje starostlivosť. Rodina obýva dvojizbový byt na ulici A. H. XXX/XX v K.. Byt je zariadený účelovým nábytkom, bytovými doplnkami a domácimi spotrebičmi. Je vykurovaný pieckou na tuhé palivo, ktorá zároveň slúži i na prípravu stravy. Domácnosť je udržiavaná, hygiena bývania je na dobrej úrovni. Ž. J. je nezamestnaná, evidovaná na úrade, ako uchádzačka o zamestnanie, vykonáva menšie obecné služby. Poberá prídavok na dieťa v sume 25,88 Eur mesačne a pomoc v hmotnej núdzi v sume 220,60 Eur mesačne. Počas osobného pohovoru uviedla, že maloletého A. J. bola navštíviť v mesiaci august 2021 v Centre pre deti a rodiny U., kde mu počas dvoch dní zabezpečovala kompletnú starostlivosť. O zverení mal. A.a do svojej náhradnej osobnej starostlivosti neustále rozmýšľala a radila sa aj so svojou dcérou Q., ktorá nevyjadrila jednoznačný súhlas, aby sa o maloletého A. starali. Ž. J. má obavy, či zvládne starostlivosť o maloletého A. vzhľadom na jeho zdravotné problémy. Poukázala na svoje dlhodobo pretrvávajúce zdravotné problémy. Uviedla, že po prekonaní ochorenia Covid 19 má vysoký krvný tlak (časté zmeny krvného tlaku počas dňa bez zjavnej príčiny) a má ťažkosti s chrbticou a nohami. Vyjadrila sa, že i napriek tomu, že chce bratovi (otcovi mal. A.) pomôcť a to tým, že zabezpečí starostlivosť maloletému A.i, vzhľadom na svoj zdravotný stav zvažuje, že návrh na zverenie mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti vezme späť. Na základe zistených skutočností

úrad neodporúča mal. A. J., R.. XX.XX.XXXX zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti pani Ž. J., R.. XX.XX.XXXX.

4. Súd doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov konania na pojednávaní dňa 15.03.2022. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že je sestrou otca mal. A.. Rodičia by mali sami chcieť, aby bol syn u nich a aby ona nezabezpečovala starostlivosť. Má strach, že túto starostlivosť nezvládne. Nevie, či na podanom návrhu trvá alebo nie.

5. Otec maloletého A. vo svojej výpovedi uviedol, že chce, aby si ho jeho sestra prevzala do starostlivosti. On je bez pracovného pomeru.

6. Matka maloletého na tom istom pojednávaní uviedla, že chce, aby navrhovateľka maloletého prevzala do svojej starostlivosti. Ona zabezpečuje starostlivosť o ďalšie deti, nemajú vyriešené bývanie a ani strechu nad hlavou.

7. Kolízny opatrovník uviedol, že odporúča návrh zamietnuť s tým, že je potrebné pracovať s rodinou tak, aby mohol byť maloletý A. vrátený do prostredia rodičov. Keď sa dokážu postarať o päť detí, dokážu sa postarať aj o šieste.

8. Prokurátor sa vo veci vyjadril tak, že vzhľadom na nejednoznačný postoj navrhovateľky, ktorá návrh podala a naviac mala preukázať svoju zdravotnú spôsobilosť, o ktorej sama na pojednávaní pochybuje a aj s poukazom na skutočnosti uvedené kolíznym opatrovníkom, navrhuje, aby súd tomuto návrhu nevyhovel.

9. Podľa § 26 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

10. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej ne území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu

ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Podľa ods. 9 cit. zákonného ustanovenia súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

11. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby je výnimkou zo zásady, že starostlivosť o výchovu a všestranný vývoj maloletého dieťa je predovšetkým právom a povinnosťou jeho rodičov. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 44 ods. 1 Zákona o rodine, súd k takémuto dočasnému opatreniu pristupuje v situáciách, ak rodičia dieťaťu starostlivosť nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. V danom prípade bolo zistené , že mal. A. J. , R.. XX.XX.XXXX bol rozhodnutím Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12P/42/2020 zo dňa 16.07.2020 umiestnený v Centre pre deti a rodiny T. - U., kde sa aj v súčasnosti nachádza. Ako vyplýva zo spisu OS Lučenec sp. zn. 12P/42/2020, maloletý bol odňatý z osobnej starostlivosti rodičov z dôvodu, že mu nezabezpečovali základnú zdravotnú starostlivosť a výživu primeranú k jeho veku, čo viedlo k podvýžive a anémii ťažkého stupňa. Dieťa si vyžaduje zvýšenú starostlivosť, nakoľko je psychomotoricky retardované. Navrhovateľka Ž. J. má zdravotné problémy, ktoré na súdnom pojednávaní potvrdila (vysoký krvný tlak, problém s chrbticou, nohami) a sama vyjadrila pochybnosti, či dokáže zdravotne postihnutému dieťaťu poskytnúť plnohodnotnú starostlivosť. Vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav navrhovateľky dospel súd k záveru, že zverenie maloletého A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti by nebolo v záujme dieťaťa a preto návrh zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.
Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.